

UNIVERZITA KARLOVA
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponentky)

Předložila studentka: Michala Prokopcová

Název: Psárský les v okrese Praha – západ jako lokalita přírodovědné školní exkurze

Oponentka: Dagmar Říhová

1. CÍLE A HYPOTÉZY

Cílem práce bylo navrhnout a vyzkoušet komplexní přírodovědnou exkurzi pro 2. stupeň ZŠ. Cíl byl beze zbytku, elegantně a působivě splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ A FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Práce o celkové délce 122 str. (+ osmero příloh, dostupných v elektronické formě) se sestává z organicky prolnuté teoreticko-rešeršní a praktické části, doplněné vlastním výzkumem. Práce má jasně stanovené cíle i výzkumné hypotézy. Autorka čtenáře seznamuje s exkurzemi nejprve teoreticky a následně na příkladu vlastního návrhu konkrétní exkurze. Čtivá these je psána jasným, čistým jazykem bez pravopisných chyb, překlepů a nepřesností (výjimkou je prohozený latinský název klíštěte na str. 41), a oku lahodícím stylem formátována. Obsahuje všechny předepsané náležitosti v předpisové kvalitě. Úvod a závěr jsou spíše precizně sestavenou anotací; toto je však jediná formalita, kterou lze práci vytknout. Text obdobně vyvážených kvalit se ke mně dostává zřídka.

3. KOMENTÁŘ OPONENTKY

Práce Michaly Prokopcové na mne v průběhu čtení udělala hluboký dojem nejen svým precizním formálním zpracováním, ale i celkovou konsistencí, logickým sestavením a osobním vkladem autorky. Práce je v jádru velmi jednoduchá, a o to nezvyklejší: autorka navrhla a v praxi (ve značně ztížených podmínkách) ověřila komplexní exkurzi od *úplně obyčejného lesa*. Tradičně se navrhuje exkurze do míst, která jsou něčím speciální, neobvyklá a po všech stránkách úžasná (a často trvá půl dne, než tam z domovské školy dojedete). Přitom se opomíjí fakt, že mnohem vhodnější by bylo seznámit žáky s obyčejnou, běžnou krajinou a jejími ekosystémy a biotopy v místě bydliště.

Předložená práce tuto mezeru zaplňuje. Autorka navrhla a – přes veškeré překážky, které do výuky přináší nejistá koronavirová situace nebo špatné počasí – uskutečnila jednoduchou komplexní exkurzi do blízkého lesa. Pečlivě rozmyslela, navrhla a připravila čtyři stanoviště, která les nabízí, k celkovému zamyšlení nad krajinou a vlivem člověka na ní. Sestavila pečlivý itinerář činností (k dispozici v přílohách práce), a to jak ve verzi pro vhodné počasí, tak pro deštivý den. V deštivém dnu byla ostatně exkurze také realizována – a přesto se účastníkům líbila, jak autorka zjistila pomocí postojového dotazníkového šetření. Přes nepřízeň počasí se podařilo některé aktivity uskutečnit a v následujícím post-testu znalostí se ukázalo, že exkurze vedla k zvýšení některých znalostí.

Celkově práci hodnotím vysoce pozitivně. Líbí se mi, že autorka se věnovala opomíjenému tématu „obyčejných“ lokalit, ale také způsob sestavení práce, kdy jsou organicky střídané obecné úvody do tématu s konkrétní použitou metodikou opřenu o odbornou literaturu a výsledky. Diskuse jednotlivých částí jsou skutečnými diskusemi: autorka porovnává získané výsledky s výsledky testování vlivu jiných exkurzí (rovněž z dílny KBES – i zde oceňuji konsistenci) na účastníky. Návrhy jsou sepsány s ohledem na rychlé a jednoduché využití v praxi; ověření je prezentováno otevřenou a přehlednou formou.

Práci proto s nadšením doporučuji k obhajobě, doporučuji návrh (či jeho obecnou formu) publikovat v časopise *Biologie-Chemie-Zeměpis* a prosím o zodpovězení dvou otázek.

4. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

V práci je na několika místech odkazováno na určovací literaturu, se kterou žáci pracovali/zamýšleli pracovat, není však specifikována. Smím požádat o doporučení konkrétních vhodných titulů?

Máte nějaké, třebaš subjektivní a ničím nepodložené vysvětlení, proč se nepodařilo zvýšit znalosti žáků, co se poznávání dřevin týče? Fenomén mne velmi překvapil, o to víc, že z vlastního pozorování studentů na exkurzích jsem nabyla dojmu, že poznávání stromů je pro ně jednodušší než poznávání třebaš bylin...

6. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ

Práci plně doporučuji k obhajobě.